

Τα φτερά της μνήμης

ANNA POMER

Τα φτερά
της μνήμης

Μετάφραση
ΕΦΗ ΚΑΛΛΙΦΑΤΙΔΗ

ΩΚΕΑΝΙΔΑ

*Στην υπέροχη Κέιτι,
με μια θάλασσα αγάπη*

Τίτλος πρωτοτύπου:
Anna Romer, Lyrebird Hill

Μετάφραση από τα αγγλικά: Έφη Καλλιφατίδη
Επιμέλεια: Στέλλα Βρετού
Τυπογραφική διόρθωση: Χρήστος Γιαμαρέλλος

© 2014, Anna Romer

© 2015, για την ελληνική γλώσσα

Εκδόσεις «Ωκεανίδα»

Δερβενίων 38, 106 81 Αθήνα, τηλ. 210.38.06.137

www.oceanida.gr

email: info@oceanida.gr

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία-Σελιδοποίηση: Εκδόσεις «Ωκεανίδα»

ISBN 978-960-410-740-7

*Είσαι ρουμπίνι στην καρδιά του γρανίτη,
πόσον καιρό θα προσπαθείς να μας ξεγελάς;
Βλέπουμε την αλήθεια στα μάτια σου.*

ΡΟΥΜΠΙΝ

Πρόλογος

Αύγουστος 1898

ΕΙΝΑΙ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ. ΖΑΡΩΜΕΝΗ ΣΤΟ ΚΡΥΟ ΠΑΤΩΜΑ ΤΗΣ βιβλιοθήκης, γράφω αυτές τις λέξεις στο φως ενός μισολιωμένου κεριού. Ο άνεμος τραντάζει τα παραθυρόφυλλα και ο αέρας μυρίζει μπαρούτη.

Οι άντρες με τα όπλα πλησιάζουν. Τους ακούω να φωνάζουν, καθώς τσαλαπατούν τις φτέρες στην άκρη του δάσους. Σύντομα θα ανεβούν το δρομάκι και, περνώντας μέσα από τα δέντρα, θα πλησιάσουν το σπίτι. Τα σκυλιά τους θα μυρίσουν το αίμα και θα μας βρουν.

Ένας άντρας είναι ξαπλωμένος στο πάτωμα δίπλα μου, σκεπασμένος με την κάπα μου. Μια σκοτεινή κηλίδα αίμα απλώνεται στο γκρίζο μαλλί του.

«Αγάπη μου», ψιθυρίζω στο αυτί του, «μ' ακούς;».

Δεν απαντά. Ακούω μόνο τον άνεμο να αναστενάζει στους ευκαλύπτους απέξω και τα μακρινά γαβγίσματα των σκυλιών. Τον περιεργάζομαι στο φως του φεγγαριού και παρατηρώ το πλατύ στόμα και τις ρυτίδες που το περιβάλλουν, την επιβλητική μύτη, την ωχρή επιδερμίδα. Έχει ένα πρόσωπο που αιχμαλωτίζει το βλέμμα,

που προκαλεί την περιέργεια του ανυποψίαστου παρατηρητή· ύστερα τον ιντριγκάρει και, τέλος, αφού πρώτα γνωριστούν καλά, τον παρασέρνει σε μια κατάσταση εμμονικού φόβου.

Κλείνω τα μάτια, αλλά δεν ωφελεί να προσπαθώ να αποδιώξω το παρελθόν. Η λαχτάρα μου είναι σαν μαχαίρι που σκαλίζει τις μαλακές κοιλότητες της καρδιάς μου. Νιώθω θανάσιμη θλίψη. Το μόνο που θέλω τώρα είναι να πεθάνω εδώ, στα σκοτεινά, με την αγάπη παρούσα.

Κουλουριάζομαι ακόμα πιο κοντά του. Μια μεταλλική οσμή γεμίζει τον αέρα. Ο πατέρας μου έλεγε ότι το αίμα έχει την αψιά μυρωδιά του σίδηρου, αλλά δεν συμφωνώ· εμένα μου μοιάζει ξινή, σαν τις σαθρές σκιές του δέντρου της κάζουαρίνας, όπου έπαιζα όταν ήμουν παιδί· μυρίζει άρμη και στάχτη, φίδια που γλιστρούν κάτω απ' το παλιό σπίτι, μέταλλο θαμμένο για πολύ καιρό στο χώμα.

Πόσο πολύ αίμα!

Το βλέμμα μου προσπαθεί να φτάσει στο βάθος του δωματίου, αλλά δεν καταφέρνω να διακρίνω το άλλο ακίνητο κορμί, που είναι σωριασμένο στο σκοτάδι. Η ματιά μου τρέχει πέρα-δώθε, ξεγλιστρά σαν το ποντίκι. Δεν με θλίβει ο θάνατός του· κάθε άλλο, ήταν ο χειρότερος εχθρός μου και έχω κάθε λόγο να χαίρομαι που δεν ζει πια. Λυπάμαι μόνο που, πεθαίνοντας, μας καταδίκασε όλους...

Μαζεύω τις φούστες μου και ξαπλώνω δίπλα στην αγάπη μου, μπλέκοντας τα ζεστά δάχτυλά μου στα δικά του. Είναι μεγάλα και δροσερά. Ο λυγμός μου σπάζει τη σιγαλιά. Κι έπειτα, η σιωπή επιστρέφει.

Προσπαθώ να προσευχηθώ. Όχι για την ψυχή μου, διότι δεν έχει πια σωτηρία, αλλά για τους αγαπημένους που έχασα, για αυτούς που τώρα με στοιχειώνουν. «Ο Κύριος ακούει όλες τις προσευχές», έλεγε ο πατέρας μου, «ακόμα κι αυτές των αμαρτωλών». Προσπαθώ να ανακαλέσω στη μνήμη μου τα λόγια, αλλά δεν μου έρχεται τίποτα. Ίσως τελικά τα κρίματά μου να παραείναι μεγάλα, ακόμα και για τα σπλαχνικά αυτιά του Κυρίου...

Και τότε, σκέφτομαι πόσο μακριά έχω ταξιδέψει. Όχι μόνο διέσχισα την άγρια θάλασσα και βρέθηκα στην καρδιά ενός άγνωστου τόπου, αλλά καθ' οδόν έγινα από κορίτσι γυναίκα και προχώρησα ακόμα παραπέρα. Πέθανε ο παλιός εαυτός μου και γεννήθηκε ένας νέος, άγνωστος. Είναι ένα παράξενο ον, ένα πλάσμα που με ταράζει και μερικές φορές με τρομάζει. Αλλά νιώθω πιο άνετα μαζί του, παρά με εκείνο το αφελές νεαρό κορίτσι που ήμουν κάποτε.

Πλησιάζω ακόμα περισσότερο στο αντρικό κορμί δίπλα μου· αιχμαλωτίζω την ακινησία του στην αγκαλιά μου, λαχταρώντας να το επαναφέρω με τη ζεστασιά μου στη ζωή. Κάποτε μου είχε πει ότι η αγάπη έχει τη δύναμη να πραγματοποιεί θαύματα. Αν αυτό είναι αλήθεια, τότε η αγάπη δεν θα μου κάνει αυτή την τελευταία χάρη;

Γύρνα πίσω! τον εκλιπαρώ. Σε παρακαλώ, γύρνα πίσω!

Έχω τόσα να πω – τόσα ψέματα να αποκαλύψω, τόσες απάτες να αποδιώξω από πάνω μου, τόσες αλήθειες τις οποίες θέλω απεγνωσμένα να ακούσει. Προτού χαθεί κι αυτός...

Αλλά από πού να αρχίσω;

«Έρχομαι από ένα άγριο, αφιλόξενο κομμάτι της

χώρας», του λέω απαλά, «γεμάτο κοφτερά βράχια από γρανίτη, που εκτείνονται μίλια ολόκληρα, και δάση από τεϊόδεντρα τόσο πυκνά, ώστε δεν περνά ανάμεσά τους ούτε γάτα· από έναν τόπο όπου τα τέλματα σιγοβράζουν στην ανυπόφορη λιακάδα και ο ορμητικός Μουλουερίντι ξεχύνεται από τη θάλασσα στη στεριά· από ένα μέρος όπου οι μαύροι ευκάλυπτοι υψώνονται σε έναν ουρανό τόσο απέραντο και γαλάζιο, που κάνει τα μάτια σου να πονάνε...»).

1

*Αυτοί που φοβούνται την αλήθεια και ζουν μέσα στην άρνηση έχουν χάσει το σκοπό της ζωής τους.
ΡΟΜΠ ΘΙΣΛΕΤΟΝ, ΑΣ' ΤΟ ΠΙΣΩ ΣΟΥ ΚΑΙ ΖΗΣΕ*

Ρούμπι, Απρίλιος 2013

«**Ε**Ϊ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ;»
Στεκόμουν στη στενόχωρη κρεβατοκάμαρά μου, κοντά στο παράθυρο, σ' ένα μπάλωμα πρωινής λιακάδας, και η καρδιά μου χτυπούσε ακανόνιστα. Στο ένα χέρι μου κρατούσα το σακάκι του φίλου μου, το κομψό ανθρακί Αρμάνι που φορούσε όταν επέστρεψε στο σπίτι το προηγούμενο βράδυ.

Στο άλλο χέρι είχα ένα μαύρο δαντελένιο κουρελάκι – ένα μικροσκοπικό σέξι σουτιέν, όπως συνειδητοποίησα. Είχε λεπτούτσικες τιράντες και ένα χρυσό πεταλάκι ραμμένο στη δαντέλα ανάμεσα στα στήθη. Το είχα ανακαλύψει στην τσέπη του σακακιού του Ρομπ. Δεν ψαχούλευα, απλά είχε κρεμάσει το Αρμάνι δίπλα στο ανοιχτό παράθυρο, προφανώς για να το αερίσει, όσο έκα-

νε ντους. Όταν πήγα να κοιτάξω, συνέλαβα μια αδιόρατη μυρωδιά καπνού. Τσιγάρο, σκέφτηκα, πράγμα που με παραξένεψε, διότι ο Ρομπ δεν επέτρεπε ποτέ στους ασθενείς του το κάπνισμα στους θαλάμους θεραπειών.

Η φωνή του ακούστηκε πίσω απ' την πόρτα του μπάνιου· τραγουδούσε το *Rhinestone Cowboy*. Πρωτάκουστο! Γνώριζα τον Ρομπ εδώ και τρία χρόνια, και τόσο καιρό δεν είχα αντιληφθεί ότι ήταν οπαδός του Γκλεν Κάμπελ. Ίσως αυτό να μου κίνησε την περιέργεια. Ο Ρομπ ήταν λάτρης της κλασικής μουσικής – Μπραμς, Μότσαρτ, Λιστ. Αν ήταν στα κέφια του, μπορεί να το γυρνούσε λιγάκι στον Σοστακόβιτς. Στο μεταξύ, εγώ τρελαινόμουν για τη φολκ των '70s –για οτιδήποτε '70s, εδώ που τα λέμε– και ήξερα ότι ο Ρομπ τη θεωρούσε κατωτέρας υποστάθμης. Τον πίεζα για αρκετό καιρό να «συναντηθούμε» κάπου στη μέση, να συμβιβαστούμε αμφοτέρωθεν και να βρούμε κάτι που θα απολαμβάναμε εξίσου... αλλά Γκλεν Κάμπελ; Οποιαδήποτε άλλη στιγμή θα εντυπωσιαζόμουν.

Κοίταξα βλοσυρά το σουτιέν.

Μπορεί να μου το είχε αγοράσει για δώρο, πράγμα τρελό – διότι είχα καμπύλες, και μάλιστα μπόλικες. Κανένας λογικός άνθρωπος δεν θα περίμενε να χωρέσω μέσα σ' ένα τόσο μικροσκοπικό εσώρουχο...

Η καρδιά μου σφίχτηκε. Ποιον προσπαθούσα να κοροιδέψω; Πονούσα, καθώς συνειδητοποιούσα την πραγματικότητα. Ο πόνος διαπερνούσε το κορμί μου και επιχείρησα να τον περιορίσω μένοντας ακίνητη, κρατώντας την ανάσα μου, στύβοντας το μυαλό μου για να βρω μια άλλη, λιγότερο επώδυνη εξήγηση, αλλά μη βρίσκοντας καμία.

Το ντους σιώπησε. Ο Ρομπ άρχισε να ψαχουλεύει στο μπάνιο, σφυρίζοντας ενώ σκουπιζόταν. Φαντάστηκα τον εαυτό μου να εισβάλλει εκεί μέσα και να απαιτεί να μου πει τι πραγματικά είχε κάνει το προηγούμενο βράδυ – αλλά ο φόβος με κράτησε κοκαλωμένη. Κι αν παραδεχόταν πως είχε γνωρίσει κάποια άλλη; Αν με χώριζε;

Το λεπτεπίλεπτο σουτιέν κρεμόταν από τα δάχτυλά μου σαν ψόφιο γατάκι.

Το μύρισα: καπνός τσιγάρου, δίχως αμφιβολία. Και άρωμα «Poison» του Κριστιάν Ντιόρ. Το γνώριζα πολύ καλά: είχα ένα μεγάλο μπορντό μπουκάλι στην τουαλέτα μου και το είχα χρησιμοποιήσει μόνο μια-δυο φορές, για να κάνω το χατίρι του Ρομπ. Μου το είχε χαρίσει όταν αρχίσαμε να βγαίνουμε, σε συσκευασία δώρου με μια στραφταλιζέ καρτούλα δεμένη πάνω του, που έγραφε: «Σ' ευχαριστώ για τους τρεις πιο ευτυχισμένους μήνες της ζωής μου».

Οι πρώτοι μήνες μας ήταν όντως ευτυχισμένοι – παραληρηματικά ευτυχισμένοι για μένα. Ήμουν ελεύθερη στο μεγαλύτερο μέρος της ενήλικης ζωής μου, και βαθιά μέσα μου ντρεπόμουν για αυτό. Είχα φτάσει τα τριάντα και, την ώρα που όλες οι φιλενάδες μου παντρεύονταν και αράδιαζαν παιδιά, εγώ κυνηγούσα το όνειρό μου. Αυτή, πάντως, ήταν η δικαιολογία μου. Ο κόσμος πάντα με ρωτούσε πότε θα συμμαζευόμουν, πότε θα έβρισκα ένα καλό παιδί για να νοικοκυρευτώ, πότε θα δημιουργούσα δική μου οικογένεια. Ποτέ δεν βρήκα το θάρρος να απαντήσω ότι τα μωρά και οι σύζυγοι δεν ήταν του γούστου μου, κι έτσι χαζολογούσα μιλώντας για καριέρες και για θαύματα της σύγχρονης ιατρικής, για τις

γυναίκες που τώρα πια αποφασίζουν να γίνουν μητέρες ακόμα και μετά τα σαράντα.

Έριξα μια ματιά στο σουτιέν και μετά στην πόρτα που με χώριζε από τον άντρα που αγαπούσα. Εξακολουθούσε να σφυρίζει και να κοπανά πράγματα, και κάθε θόρυβος με έκανε να νιώθω όλο και πιο μόνη.

Μέχρι να γνωρίσω τον Ρομπ, το μικρό βιβλιοπωλείο μου ήταν όλη μου η ζωή. Είχα εργαστεί σκληρά για να το στήσω από το μηδέν, βάζοντας στην άκρη χρήματα, κάνοντας οικονομίες και εφαρμόζοντας το πρόγραμμά μου με χειρουργική ακρίβεια, λες και επρόκειτο για στρατιωτικό στρατηγικό σχέδιο. Περιστερέφουσα γύρω από όσα αγαπούσα περισσότερο και, κατά κάποιον τρόπο, όλα είχαν βρει τη θέση τους στη ζωή μου. Συνέλεγα τα τελευταία μπεστ σέλερ, αλλά τα βιβλία ήταν κυρίως μεταχειρισμένα – με σκόρπια μουσικά CDs και audio books για να γίνεται το όλο πράγμα πιο ενδιαφέρον. Είχα μια χούφτα τακτικούς πελάτες, με τους οποίους με τα χρόνια είχα εξοικειωθεί. Έκανα πολλούς φίλους με αυτό τον τρόπο – βιβλιοφάγους οι οποίοι, σαν κι εμένα, λάτρευαν να κάθονται γύρω από το τραπέζι ύστερα από ένα καλό γεύμα, πίνοντας κόκκινο κρασί και συζητώντας ατέλειωτες ώρες για βιβλία.

Εκείνο τον καιρό, αυτά τα βιβλιοδείπνα με είχαν κρατήσει μακριά από τη μοναξιά. Με βοήθησε και το μαγαζί. Και πάλι, όμως, υπήρχαν ημέρες που καθόμουν και χάζευα από τη βιτρίνα τα ηλιόλουστα μονοπάτια, εξετάζοντας τους περαστικούς. Ήταν πολλοί οι ωραίοι άντρες, αλλά όλοι έμοιαζαν δεσμευμένοι, γκέι ή τόσο βιαστικοί, που δεν προλάβαιναν να σταματήσουν και να ρίξουν μια ματιά στα βιβλία μου. Σπανίως έβγαινα

ραντεβού· έκανα μερικές σχέσεις, αλλά τίποτα δεν ξεπέρασε το κρίσιμο χρονικό όριο των τριών εβδομάδων.

Μέχρι που γνώρισα τον Ρομπ.

Το πρόσωπό του μου άρεσε από τη στιγμή που το είδα στο εξώφυλλο του μπεστ σέλερ του *Άσ' το πίσω σου και ζήσε*. Είχε ένα πλατύ, φιλικό χαμόγελο και μια αγορίστικη αναίδεια. Αυτό με τράβηξε και θέλησα να τον γνωρίσω. Έτσι, κατέστρωσα ένα σχέδιο, σύμφωνα με το οποίο θα έκανα μια βιβλιοπαρουσίαση στο μαγαζί μου.

Προς μεγάλη μου έκπληξη, ο Ρομπ δέχτηκε.

Η παρουσίαση σημείωσε τρομερή επιτυχία και ο Ρομπ έμεινε και αργότερα, για ένα κρασί. Ήταν ακόμα πιο ωραίος από κοντά: ψηλός, λεπτός, άψογα περιποιημένος. Φυσικά, δεν ήταν τέλειος – υπήρχε μια ουλή δίπλα στο αριστερό ρουθούνη του, τα μαλλιά του αραίωναν και ήταν πολύ κοντοκουρεμένα –, αλλά είχε έναν τρόπο να μιλά, μια υπνωτιστική προσήλωση που με απόπλισε.

Δεν πέρασε πολλές καιρός και μου ζήτησε να βγούμε.

«Ρούμπι;»

Επέστρεψα ξαφνιασμένη στην πραγματικότητα. Χώνοντας το σουτιέν στην τσέπη της νυχτικιάς μου, έτρεξα στο κρεβάτι.

Σύννεφα ατμού γέμισαν το δωμάτιό μου, μόλις άνοιξε η πόρτα του μπάνιου. Ο Ρομπ στεκόταν ανάμεσα στις τουλούπες του ατμού· το κορμί του ήταν γυαλιστερό και υγρό, και στις τρίχες του στήθους του λαμπύριζαν σταγονίτσες. Ήταν σωστό μοντέλο για εσώρουχα – χωρίς τα εσώρουχα...

«Ακόμα δεν ντύθηκες;» Η φωνή του ήταν ήρεμη, αλλά έκρυβε μια χροιά εκνευρισμού. «Φεύγουμε στις

οκτώ ακριβώς, μην το ξεχάσεις». Έχωσε το χέρι του πίσω απ' την πόρτα, πήρε μια καθαρή πετσέτα και έτριψε το κεφάλι του. «Δεν μπόρεσα να βρω το άφτερ σείβ μου. Το έβαλες αλλού;»

«Να... καθάρισα λιγάκι. Είναι στο...»

Κατάπια τον κόμπο στο λαιμό μου, ανίκανη να βγάλω απ' το μυαλό μου την εικόνα του σουτιέν. *Ρώτα τον τώρα. Ζήτα μια εξήγηση.* Τα χείλη μου μισάνοιξαν και η ερώτηση πήρε μορφή στο μυαλό μου, αλλά η γλώσσα μου δεν κατάφερε να προφέρει τις λέξεις:

Έχεις σχέση με άλλη;

«Δεν πειράζει», απάντησε ο Ρομπ και μου φάνηκε πως τον άκουσα να αναστενάζει. «Ειλικρινά, μωρό μου, θα ήθελα να με αφήσεις να προσλάβω μια οικονόμο ή, τουλάχιστον, κάποιον ειδικό για να μας οργανώσει. Στο χαμό που επικρατεί εδώ μέσα, κινδυνεύουμε να εξαφανιστούμε ακόμα κι εμείς!»

Μου έκλεισε το μάτι για να μου δείξει ότι αστειεύοταν και εγώ χαμογέλασα με το ζόρι. Αλλά στην τσέπη της νυχτιιάς μου τα δάχτυλά μου μπλέχτηκαν στην τιράντα του σουτιέν· το λάστιχο σφιγγόταν όλο και περισσότερο, κόβοντας την κυκλοφορία του αίματος προς τα ακροδάχτυλά μου.

«Ρομπ», έκανα να πω, αλλά και πάλι το θάρρος μου εξανεμίστηκε. Δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή. Ήμουν στο κρεβάτι με τη νυχτιιά μου, αμακιγιάριστη. Τα μαλλιά μου ήταν ξεχτένιστα και μακριές τούφες κολούσαν στον υγρό λαιμό μου κάτω από το γιακά. Ακόμα χειρότερα, τα βυζιά, η κοιλιά, ο πισινός και τα μπούτια μου δεν είχαν την κατάλληλη ενδυματολογική υποστήριξη... Ένωσα να ψυχοπλακώνομαι. Μεμιάς, η ιδέα

μιας σύγκρουσης –και κυρίως μιας σύγκρουσης στην οποία πιθανότατα θα εμπλεκόταν και μια μινιόν αντίπαλος– μου φάνηκε ιδιαίτερα τρομακτική. Έπρεπε να περιμένω· να περιμένω μέχρι να σταματήσει να βροντοχτυπά η καρδιά μου και να κατορθώσω να μιλήσω συγχροτημένα· να περιμένω μέχρι να είμαι στις ομορφιές μου· να περιμένω μέχρι να καταφέρω να αντιμετωπίσω τον Ρομπ από θέση ισχύος.

«Τι συμβαίνει, γλυκιά μου;» Ο Ρομπ προσπαθούσε να φτιάξει τη γραβάτα του μπροστά στον ολόσωμο καθρέφτη-αντίκα, απορροφημένος από το είδωλό του.

«Ξέρεις...» Ξερόβηξα και δοκίμασα ξανά. «Λες να χαρεί που θα με δει; Η μαμά μου, εννοώ.»

Ο Ρομπ με κοίταξε μέσα από τον καθρέφτη. «Μα, σου έστειλε πρόσκληση, έτσι δεν είναι;»

«Μάλλον...»

Χώθηκα ακόμα πιο βαθιά στο κρεβάτι, θέλοντας να εξαφανιστώ. Η πρόσκληση για την τελευταία έκθεση της μητέρας μου στο Άρμιντεϊλ με είχε αιφνιδιάσει. Η μαμά και εγώ δεν συμφωνούσαμε ποτέ, ακόμα και όσο ζούσε η αδερφή μου η Τζέιμι. Μετά το θάνατο της Τζέιμι, όταν με την πρώτη ευκαιρία έφυγα από το σπίτι, η μαμά και εγώ είχαμε απομακρυνθεί ακόμα πιο πολύ. Πλέον η σχέση μας περιοριζόταν σε περιστασιακά τηλεφωνήματα σε γενέθλια ή τα Χριστούγεννα και σε σποραδικές καρτ ποστάλ.

Σήκωσα το βλέμμα μου και είδα τον Ρομπ να με κοιτάζει. Τα καστανά μάτια του φαίνονταν σχεδόν μαύρα στο πρωινό φως και, για μια στιγμή –όσο κρατά ένας χτύπος της καρδιάς, μια ανάσα– είχαν μια έκφραση την οποία δεν είχα ξαναδεί: έντονη, γεμάτη συγκέντρωση...

και τρομακτική. Ανακάθισα στο κρεβάτι, σφίγγοντας το ελαφρύ νυχτικό γύρω μου.

Κι ύστερα χαμογέλασε και η ένταση χάθηκε.

«Είσαι ταραγμένη, μωρό μου. Αυτό είναι όλο. Έχεις να δεις τη μητέρα σου... πόσο; Τρία χρόνια;»

«Τέσσερα», του υπενθύμισα, αναζητώντας στο πρόσωπό του ένα σημάδι ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Όμως, ακόμα κι αν ένιωθε κάποια ενοχή για το σουτιέν, δεν έδειχνε τίποτα. «Κι αν δεν πάνε καλά τα πράγματα, Ρομπ; Αν τσακωθούμε, όπως την προηγούμενη φορά;»

«Γλυκιά μου, είναι φυσικό να υπάρχουν συγκρούσεις. Είναι μία από αυτές τις φαλτσαριστές μπαλιές που σου πετά πότε πότε η ζωή – πρέπει να μάθεις να τις αποκρούεις. Τι σου λέω πάντα;»

«“Σταμάτα τις καταστροφολογίες. Αγκάλιασε το φόβο. Άσ’ το πίσω σου”».

Επέστρεψε στην αντανάκλασή του στον καθρέφτη. «Το πρόβλημα λύθηκε».

Τον κοίταξα. Οι μύες του διακρίνονταν κάτω από το κάτασπρο πουκάμισό του. Η επιδερμίδα του άστραφτε και σταγονίτσες νερού είχαν απομείνει στο κοντοκουρεμένο κεφάλι του. Έγλειψε τα χείλη του και άρχισε ξανά να τραγουδά, αλλά αυτή τη φορά δεν αναγνώρισα το τραγούδι. Η καρδιά μου σφίχτηκε. Ο Ρομπ ήταν ένας αξιοπρεπής, καλός άνθρωπος· ένας αναγνωρισμένος ψυχοθεραπευτής και συγγραφέας, ένας πιστός σύντροφος. Ποτέ δεν θα με απατούσε, ποτέ δεν θα έκανε κάτι για να με πληγώσει.

Έτσι δεν είναι;

Σταμάτα να πανικοβάλλεσαι! μάλωσα τον εαυτό μου. Αν ομολογήσω τους φόβους μου, πιθανότατα ο Ρομπ θα

κουνήσει το κεφάλι του αποδοκιμαστικά, θα μου προσφέρει μια λογική εξήγηση και θα γελάσουμε με την ψυχή μας. Θα με πει «μικρή μου φοβητσιάρα», θα μου ανακατέψει τα μαλλιά και μετά θα πέσουμε στο κρεβάτι, και όλα μεταξύ μας θα είναι πάλι μέλι-γάλα.

Αλλά το λεπτό λάστιχο της τιράντας εξακολουθούσε να μου κόβει την κυκλοφορία του αίματος. Το ζεστό μυρμήγκιασμα στα δάχτυλά μου έγινε πιο έντονο· απλώθηκε στις παλάμες, στα μπράτσα μου, έφτασε έως τους ώμους μου· πέρασε καυτό μες στο στήθος μου και χώθηκε ακόμα πιο βαθιά, μέχρι που θρονιάστηκε σαν αρρώστια γύρω από την καρδιά μου.

«Μα, δεν μου είπες ότι η μητέρα σου είναι γύρω στα εξήντα;»

Έψαξα με το βλέμμα μες στο πλήθος. Η γκαλερί ήταν μια τεράστια ανακαινισμένη αποθήκη στις παρυφές του Άρμιντεϊλ. Οι ψηλοί άσπροι τοίχοι ήταν λείοι σαν γλάσο τούρτας και η άσπιλη επιφάνειά τους σημάδευταν μόνον από τους πελώριους πολύχρωμους μουσαμάδες της μητέρας μου. Στο κέντρο της τεράστιας αίθουσας, περικυκλωμένη από θαυμαστές, στεκόταν μια λυγερή γυναίκα με αστραφτερή τουαλέτα.

«Είναι εξήντα».

«Δεν της φαίνεται καθόλου». Ο Ρόμπ κατέβασε μια γουλιά από την μπίρα του. «Είναι εκθαμβωτική!»

Ο θαυμασμός στη φωνή του με εκνεύρισε. Κουνήθηκα αμήχανα, πλημμυρισμένη από τις παλιές ανασφάλειές μου. Ναι, η μητέρα μου ήταν κομπή και πανέμορφη – και, όχι, δεν της έμοιαζα. Ούτε θυμόμουν κάποιο ενθου-

σιώδες σχόλιο του Ρομπ για την αποψινή εμφάνισή μου... Μα, γιατί δεν φόρεσα κάτι λιγότερο επαγγελματικό; Το ταγέρ με το παντελόνι που είχα αγοράσει μου φαινόταν τώρα πολύ αυστηρό και συμβατικό, τα καινούργια παπούτσια με χτυπούσαν στα δάχτυλα και το λαστέξ, που υποτίθεται ότι συμμάζευε τις σάρκες μου σε όμορφες καμπύλες, μου έκοβε την κυκλοφορία του αίματος.

Ο ιδρώτας άρχισε να κυλά στη σπονδυλική μου στήλη, καθώς έβλεπα τη μητέρα μου να πηγαίνει από πελάτη σε πελάτη σαν μια κομψή τερκουάζ πεταλούδα. Είχε μαζέψει τα σκούρα καστανοκόκκινα μαλλιά της σ' ένα κομψό σινιόν και η επιδερμίδα της έλαμπε σαν πορσελάνη. Το φόρεμα με τις πούλιες αγκάλιαζε την κομψή σιλουέτα της, λαμπυρίζοντας εκτυφλωτικά, καθώς κινούνταν μες στο πλήθος. Ανέκαθεν υποψιαζόμουν ότι ο κόσμος ερχόταν στις εκθέσεις της μαμάς για να δει όχι μόνο τα τελευταία έργα της, αλλά και την ίδια. Έλαμπε, έσφυζε από καθηλωτική ζωντάνια – μια φλεγόμενη σουπερνόβα κόντρα στο στατικό φόντο των πινάκων της.

«Ει!» Ο Ρομπ με σκούντησε με τον αγκώνα του. «Πάψε να είσαι τόσο κατσούφα. Θυμάσαι τι είπαμε;»

Τον κοίταξα ανέκφραστα.

Αναστέναξε. «'Ασ' το πίσω σου, εντάξει;»

«Βέβαια...» μουρμούρισα, τραβώντας τσαντισμένη μια τούφα από σκούρα μαλλιά, η οποία είχε ξεφύγει από την αλογοουρά μου. «Θα προσπαθήσω».

Ο Ρομπ χαμογέλασε συγκαταβατικά, με φίλησε στην κορυφή του κεφαλιού και έστρεψε πάλι την προσοχή του στο πλήθος. Τον κοίταξα με την άκρη του ματιού μου: ήταν άψογος. Δεν υπήρχε το παραμικρό ίχνος κούρασης στο πρόσωπό του μετά τη διαδρομή μας από

την ακτή και όλα πάνω του ήταν στην εντέλεια. Το μπλε κοστούμι και το άσπρο πουκάμισο έκαναν τα μάτια του να φαίνονται πιο ζωηρά, τα δόντια του πιο άσπρα. Αναστέναξα. Ανυπομονούσα για αυτή τη στιγμή εδώ και εβδομάδες: ήθελα να επιδείξω τον Ρομπ, να αποδείξω στη μαμά πως τα κατάφερα, ότι ανέβηκα ένα σκαλί στην κοινωνία, πως είχα προχωρήσει· ότι είχα βρει έναν άντρα που δεν ήταν μόνον ωραίος, αλλά και επιτυχημένος. Κανονικά, θα έπρεπε να κυκλοφορώ με ύφος θριαμβευτή· θα έπρεπε να κρατώ ψηλά το κεφάλι μου, αναψοκοκκινισμένη από ευτυχία.

Κι όμως, ήμουν ένα ερείπιο...

Ο Ρομπ με σκούντησε ξανά. «Έρχεται!».

Ένα τερκουάζ στραφτάλισμα, η λάμψη ενός γνώριμου χαμόγελου. Η μαμά στάθηκε για να χαιρετήσει έναν φαλακρό τύπο και μίλησαν χαμηλόφωνα για λίγο, κουνώντας τα κεφάλια τους και δείχνοντας αμφοτέροι αμοιβαία γοητευμένοι. Εκείνη έριξε πίσω το κεφάλι και γέλασε.

Οι καμπανιστές τρίλιες του γέλιου της με έπιασαν απροετοίμαστη.

Ξαφνικά, ήμουν και πάλι παιδί –ένα άχαρο δωδεκάχρονο–, και στεκόμουν στην κουζίνα του παλιού μας σπιτιού. Ο αέρας μύριζε κάρβουνο από τη φρυγανιά που η μαμά είχε μόλις κάψει. Τότε ήταν κοκαλιάρικη και χλομή, τα μάτια της σκιασμένα από τη θλίψη και τα χείλη της έγερναν προς τα κάτω. Τα μαλλιά της ήταν μακριά και απεριποίητα, ενώ μύριζε αλκοόλ. Δεν υπήρχαν χαμόγελα, ούτε ίχνος από γαργαριστό γέλιο. Το μόνο που είχε να δώσει ήταν δάκρυα... δάκρυα και κατηγόριες.

Τι συνέβη εκείνη την ημέρα, Ρούμπι; Γιατί δεν μπορείς να θυμηθείς;

Η Τζέιμι ήταν η πρωτότοκη κόρη της μαμάς, η αδυναμία της. Τρία χρόνια μεγαλύτερή μου, είχε κληρονομήσει τα όμορφα χαρακτηριστικά και το λεπτό σκαρί της μητέρας μας. Ήταν κι εκείνη εξωστρεφής και γεμάτη ζωντάνια, όπως η μαμά. Η αδερφή μου κι εγώ είχαμε σκούρα μαλλιά, αλλά εκεί σταματούσε κάθε ομοιότητα μεταξύ μας. Πάντα είχα παραπανίσια κιλά, ακόμα και ως παιδί. Ήμουν ντροπαλή και φορούσα γυαλιά. Τα βιβλία με είχαν σώσει, όμως ούτε η αδερφή μου ούτε η μητέρα μου καταλάβαιναν πραγματικά τον εθισμό μου στο διάβασμα. Όχι ότι τον αποδοκίμαζαν, αλλά η λέξη «βιβλιοφάγος» πάντα προφερόταν με έναν τρόπο ο οποίος με έκανε να κινούμαι αμήχανα.

Μετά το θάνατο της Τζέιμι, μέσα στον πόνο, στη σύγχυση και την ενοχή μου, διατηρούσα μια ελπίδα ότι η εύνοια της μαμάς θα μεταβιβαζόταν σ' εμένα. Περίμενα όλα εκείνα τα χρόνια των δακρύων· περίμενα να καταλαγιάσει η θλίψη της μαμάς, να επιστρέψει το χαμόγελό της, να αντηχήσει ξανά στο σπίτι μας το γαργαριστό γέλιο της. Τελικά, αυτό συνέβη, και ήρθε ο καιρός που κατάφερε να με κοιτάξει χωρίς να βάλει τα κλάματα. Αλλά είχα πάψει πια να περιμένω την εύνοιά της... Η Τζέιμι είχε πεθάνει, αλλά δεν είχε λησμονηθεί.

«Ρούμπι!» Η μαμά μου κούνησε το χέρι της. Απομακρύνθηκε από τον φαλακρό και μας πλησίασε βιαστικά. «Αγάπη μου, πόσο χαίρομαι που σε βλέπω!» Με φίλησε στο μάγουλο, με αγκάλιασε στα γρήγορα κι ύστερα έκανε ένα βήμα πίσω για να με περιεργαστεί. Το χαμόγελό της έσβησε. «Βλέπω ότι άφησες τα μαλλιά σου να μακρύνουν. Κρίμα... Ήταν τόσο όμορφα κοντά».

«Γεια σου, μαμά», προσπάθησα να χαμογελάσω, αλ-

λά έπειτα ήρθε μια στιγμή αμηχανίας, όπου δεν ήξερα τι άλλο να πω.

Η μαμά έστρεψε την προσοχή της στον άντρα δίπλα μου. «Γεια σου. Πρέπει να είσαι ο Ρομπ».

Ο Ρομπ χαμογέλασε πλατιά, τυλίγοντας μες στην πλατιά παλάμη του το λεπτό χέρι της μητέρας μου και τραβώντας την αδιόρατα πιο κοντά του. «Χαίρομαι που σας γνωρίζω, κυρία Καρντέλ. Η Ρούμπι μου έχει πει τόσο πολλά για εσάς».

«Σε παρακαλώ, λέγε με Μάργκαρετ». Χαμογέλασε κι ύστερα φάνηκε να διστάζει, σαν να μην ήταν σίγουρη. «Μου φαίνεσαι γνωστός, Ρομπ. Έχουμε γνωριστεί;»

Ο Ρομπ άφησε να του ξεφύγει ένα σέξι γελάκι. «Θα το θυμόμουν οπωσδήποτε. Ίσως να είδατε την ασχημόματά μου σε καμιά βιτρίνα βιβλιοπωλείου. Μόλις κυκλοφόρησε το τρίτο βιβλίο μου, *Συναισθηματική Σωτηρία*. Ίσως να το είδατε κάπου».

«Όχι ακόμα, αλλά επιμένω να μου πεις τα πάντα γι' αυτό. Προφανώς αφιερώσατε και οι δύο πολύτιμο χρόνο για να έρθετε έως εδώ πάνω και να δείτε την έκθεσή μου. Με κολακεύετε».

«Δεν θα την έχανα για τίποτα στον κόσμο, Μάργκαρετ. Η Ρούμπι μιλά με τόσο ενθουσιασμό για τους πίνακές σας, που έπρεπε να τους δω και με τα μάτια μου. Και είναι πολύ εντυπωσιακοί. Καλά που έφερα και το καρνέ των επιταγών μου», είπε, χτυπώντας την τσέπη του.

Η μαμά πέρασε το μπράτσο της στο δικό του. «Τότε πρέπει να σου δείξω το αγαπημένο μου κομμάτι, προτού το αρπάξει κάποιος άλλος! Είναι μια νεκρή φύση. Το θέμα του πίνακα είναι μια πανέμορφη παλιά ραπτομηχανή

Σίνγκερ, την οποία κληρονόμησα από τη γιαγιά μου. Χρονολογείται πριν από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Σ' ενδιαφέρουν οι οικογενειακές ιστορίες, Ρομπ;»

Το χαμόγελό του έγινε πιο πλατύ. «Είναι ένα από τα πάθη μου! Ειλικρινά, δεν μπορώ να φανταστώ πιο συναρπαστικό θέμα συζήτησης».

Στο πρώτο κεφάλαιο του *Άσ' το πίσω σου και ζήσε*, ο Ρομπ περιγράφει τα παιδικά χρόνια του: μια μητέρα τόσο χαμένη στο μεθύσι της, ώστε να μη νοιάζεται αν το παιδί της πεινούσε· μια σειρά από βίαιους «πατεράδες»· εγκλεισμούς σε αναμορφωτήρια. Και μετά, τη ζωή στους δρόμους του Σίδνεϊ: ναρκωτικά, κλοπές αυτοκινήτων, φτώχεια. Μια νύχτα μες στην καταιγίδα, ζαρωμένος κάτω από μια γέφυρα, μέσα σε μια λίμνη λάσπης γεμάτη σπασμένα γυαλιά και σύριγγες, ο δεκαεξάχρονος Ρομπ νιώθει την απόγνωση να τον συνθλίβει. Τα βάσανα της ζωής του απειλούν να τον καταβροχθίσουν. Πιάνει ένα σπασμένο μπουκάλι και το πιέζει στον καρπό του, με τη σκέψη ότι ο θάνατος θα τον λυτρώσει... Όμως, αμέσως, μια φωνή τού μιλά απαλά μέσα στη θολούρα της απελπισίας του.

Άσ' το πίσω σου, Ρομπ. Βάλε τον πόνο στην άκρη και βρες έναν τρόπο για να ζήσεις.

Ένωσε μια αναλαμπή ελπίδας –όπως έγραψε αργότερα–, σαν ένα φωτάκι να άναψε στην καρδιά του. Πέταξε το μπουκάλι, σηκώθηκε και περπάτησε μες στην ατέλειωτη νύχτα, αφήνοντας τη βροχή να ξεπλύνει τη λάσπη, το αίμα και τη μοναξιά του. Και εκείνη ήταν η καμπή της ζωής του. Πήγε στο πανεπιστήμιο και πήρε πτυχίο στην ψυχολογία, αλλά αργότερα οι ριζοσπαστικές ιδέες του τον έκαναν να διαφοροποιηθεί. Αντίθετα

προς την κρατούσα άποψη, ο Ρομπ πίστευε ότι είναι αντιπαραγωγικό να ανασύρεις τις παλιές πληγές. Αποτέλεσμα αυτού ήταν το βιβλίο του *Άσ' το πίσω σου και ζήσε*, που έγινε επιτυχία μέσα σε μια νύχτα.

«*Το μυστικό δεν είναι να αντιστέκεσαι στους φόβους σου*», έγραφε. «*Πρέπει να τους μωρίζεις, να τους γεύεσαι, να τους αγκαλιάζεις, να τους αφήνεις να σε κατακλύσουν. Και μετά, απλώς να τους αφήνεις πίσω σου*».

Το σέξι γέλιο του Ρομπ αντήχησε πάνω από τη βαβούρα του κόσμου και ακολούθησε το μελωδικό, γαργαριστό γέλιο της μητέρας μου. Ήταν ψύχραιμος και ήρεμος ο τρόπος της όταν με υποδέχτηκε. Αυτό δεν με είχε παραξενέψει – ήταν πάντα απόμακρη όποτε συναντιόμασταν. Ίσως έτσι να προφυλασσόταν από την ενοχλητική περιέργειά μου για το παρελθόν. Αλλά να παρασύρει τον Ρομπ μακριά μου και να με αφήσει να στέκομαι «μπουκάλια»... ε, αυτό πήγαινε πολύ!

Άραγε, το σκέφτηκε καθόλου ο Ρομπ; Έσφιξα την τσάντα μου στο στήθος μου και θυμήθηκα το μαύρο δαντελένιο κουρελάκι που ήταν χωμένο στον πάτο της, κάτω από χίλια δυο πράγματα. Απόψε, υποσχέθηκα σιωπηλά στον εαυτό μου, θα τον αντιμετώπιζα και θα μάθαινα την αλήθεια.

Κατευθύνθηκα προς την άκρη της αίθουσας.

Στο κέντρο της κατά τα άλλα μισοσκότεινης γκαλερί ήταν οι πίνακες της μαμάς, καθώς φωτίζονταν από τους δυνατούς προβολείς αλογόνου. Με μια γρήγορη ματιά, διέκρινα ότι όλοι απεικόνιζαν εσωτερικούς χώρους, αλλά μόνον όταν πλησίασα τον πρώτο –ένα μεγάλο δωμάτιο, επιπλωμένο μοναχά μ' ένα περίτεχνο γραφείο της δεκαετίας του '40– μου κόπηκε η ανάσα: Οι τεράστιοι

μουσαμάδες ήταν απόκοσμα όμορφοι και τα ζωηρά χρώματά τους έμοιαζαν να ανασαίνουν κάτω από τον έντονο φωτισμό, λες και είχαν φτιαχτεί όχι με χρώματα, αλλά με ζωντανό φως· τα δωμάτια που απεικονίζονταν ανέδιδαν μια ακινησία, μια αίσθηση σιγαλιάς και ερημιάς που με καθήλωσαν.

Προχώρησα από πίνακα σε πίνακα σαν μαγεμένη. Η γκαλερί ολόγυρά μου ξεθώριασε. Οι φωνές ηχούσαν πνιχτές, τα τσουγκρίσματα των ποτηριών σταμάτησαν. Θα μπορούσα να είμαι μόνη και να διασχίζω αυτά τα γνώριμα δωμάτια μες στη σιωπή.

Υπήρχαν η κουζίνα, όπου η Τζέιμι, η μαμά κι εγώ τρώγαμε πρωινό, αλλά και το παλιό καθιστικό μας· τον παλιό καιρό, ήταν γεμάτο με τραπεζάκια, με ένα πιάνο και με ένα φερφορζέ ανάκλιντρο, ντυμένο με καφέ λινό. Στον πίνακα, έμοιαζε σχεδόν γυμνό· η σαβούρα είχε απαλειφθεί και τα μοναδικά έπιπλα που υπήρχαν ήταν δύο μοναχικές σκαλιστές πολυθρόνες.

Λίγο πιο πέρα κρεμόταν ένας μικρότερος πίνακας, που απεικόνιζε το δωμάτιο το οποίο κάποτε μοιραζόμουν με την Τζέιμι, μ' ένα ντουλάπι γεμάτο τρομακτικές παλιές κούκλες και ένα ολόφωτο παράθυρο απ' όπου ξεχύνονταν ηλιαχτίδες πάνω σε δύο όμορφα στρωμένα μονά κρεβάτια.

Θραύσματα από αναμνήσεις, άμορφα και φευγαλέα, αιωρήθηκαν γύρω μου: δύο κοριτσάκια να τρέχουν στα ψηλά χόρτα· ο ήλιος να ζεσταίνει τα γυμνά μπράτσα και τα πόδια τους· το γλυκό, αψύ άρωμα των λουλουδιών του ευκαλύπτου· η φωνή της αδερφής μου να ψιθυρίζει στα βόθρα του νου μου με τρόπο τόσο οικείο, που μου έσκιζε την καρδιά.

«Έι, Ρούμπι, θες να μαζέψουμε αγριολούλουδα; Βρήκα ορχιδέες κοντά στο ποτάμι. Μπορούμε να τις πατήσουμε και να φτιάξουμε μια κάρτα για τη μαμά. Φέρε και το μαγιό σου, να κάνουμε καμιά βουτιά, μιας και θα είμαστε εκεί...»

Ήμασταν οι καλύτερες φίλες. Αγαπημένες αδερφές. «Τέντζερη και καπάκι» μας αποκαλούσε η μαμά.

Έχωσα το χέρι στα μαλλιά μου, τρίβοντας τον κόμπο από την ξαφνική ένταση που ένιωσα. *Η Τζέιμι πέθανε πριν από πολύ καιρό*, υπενθύμισα στον εαυτό μου. *Πριν από δεκαοκτώ χρόνια*. Έπρεπε να την είχα ξεπεράσει πια, να είχα συμφιλιωθεί με το θάνατό της και να είχα προχωρήσει. Μα, ο χαμός της με κατέτρυχε ακόμα, και ίσως να μη με εγκατέλειπε ποτέ...

Ο επόμενος πίνακας απεικόνιζε την παλιά ραπτομηχανή της μαμάς, αυτήν που ήθελε τόσο πολύ να δείξει στον Ρομπ. Ήταν μικρότερος από τους άλλους πίνακες και τα χρώματά του ακόμα πιο έντονα. Η παλιά Σίνγκερ στεκόταν πάνω στη βάση της σ' ένα στενό δωμάτιο· το παράθυρο από πάνω της έλαμπε απ' τον απογευματινό ήλιο· οι μαύρες καμπύλες του σώματος της ραπτομηχανής ήταν ξεφλουδισμένες και σημαδεμένες από το πέρασμα του χρόνου, ενώ ο τροχός της γυάλιζε, φαγωμένος από τα αναρίθμητα δάχτυλα που τον είχαν αγγίξει· τα διακοσμητικά στολίδια της τονίζονταν με φύλλο χρυσού, που λαμπύριζε απαλά κάτω απ' τα φώτα.

Πλησίασα εισπνέοντας την ανεπαίσθητη κολλώδη μυρωδιά του λαδιού, το αψύ τσούξιμο του νεφτιού. Πήγα ακόμα πιο κοντά, μέχρι που το δωμάτιο της ραπτικής έπαψε να είναι απλώς μια ζωγραφισμένη εικόνα, αλλά τόσο αληθινό που μου έκοψε την ανάσα.

Η μαμά χρησιμοποιούσε εκείνη την παλιά Σίνγκερ

για να μας ράβει ρούχα: λουλουδάτα μπλουζάκια και χίπικα παντελόνια, φορέματα με τρελά σχέδια – ροζ για την Τζέιμι, πράσινα για μένα. Συνταιριάζαμε τα πάντα με μποτάκια και χοντρές κάλτσες, ακόμα και τα φορέματα. Ήταν μια μάλλον ασυνήθιστη αντίληψη για τη μόδα, αλλά η μαμά επέμενε να ντυνόμαστε πάντα έτσι, ώστε να προφυλαγόμαστε απ' τα φίδια.

«Κορίτσια, να περπατάτε προσεκτικά στα χόρτα», μας προειδοποιούσε ακατάπαυστα. Αλλά η Τζέιμι κι εγώ μονίμως απομακρυνόμασταν χωρίς να την ακούμε ποτέ. Κατεβαίναμε στο ποτάμι για να μαζέψουμε λουλούδια και να πλέξουμε καπέλα από λεπτά φύλλα. Αγνοούσαμε τις φωνές της μαμάς ότι το φαγητό ήταν στο τραπέζι και κρύωνε. Κρυβόμασταν πίσω από τη ροζιασμένη καζουαρίνα της όχθης, οι καμπανούλες και τα μοσχομπίζελα τσακίζονταν κάτω απ' τα πόδια μας, ψοφάγαμε στα γέλια βγάζοντας απ' το μυαλό μας τρελές ιστορίες ή τραγουδώντας αλλόκοτα αυτοσχέδια τραγούδια.

Η ένταση στο πίσω μέρος του κεφαλιού μου επέστρεψε και το έτριψα αφηρημένη. Σύμφωνα με τους γιατρούς, η αμνησία μου ήταν αποτέλεσμα του τραυματισμού στο κεφάλι που είχα υποστεί την ημέρα του ατυχήματος της Τζέιμι. Η πληγή μου είχε κοστίσει έντεκα ράμματα, τρεις εβδομάδες στο νοσοκομείο και έναν φρικτό πονοκέφαλο ο οποίος κράτησε μήνες. Ύστερα το μυαλό μου κατέβασε «ρολά», κλείνοντας την ανάμνηση εκείνης της χρονιάς μέσα σε μια απαραβίαστη κρύπτη.

Τώρα, όμως, καθώς περιπλανιόμουν σ' αυτό το τοπίο των αναμνήσεων που είχε δημιουργήσει η μητέρα μου, ένιωθα το περιεχόμενο της κρύπτης να αναδύεται.

Ο επόμενος πίνακας ήταν απόκοσμος, όμορφος σαν όνειρο: ήταν η θεά του κήπου, όπως φαινόταν μέσα από το ανοιχτό παράθυρο της κουζίνας. Οι κουρτίνες ανέμιζαν στο αεράκι, παισιώνοντας έναν φροντισμένο κήπο. Στην πραγματικότητα, ποτέ δεν ήταν τόσο περιποιημένος· τα παρτέρια ήταν πάντα πνιγμένα στα αγριόχορτα, στα πεσμένα φύλλα και τα μπουμπούκια της μπάνκσιας.

Στον πίνακα έμοιαζε με καρτ ποστάλ: Τριαντάφυλλα άνθιζαν γύρω από τη βάση μιας μπουντλέγιας και, παραδίπλα, μικροσκοπικές ντάλιες ψήνονταν στο φως του ήλιου· σε ένα ανάχωμα πάνω από το περιβόλι υψωνόταν μια καστανιά, τα γυμνά κλαδιά της οποίας κρατούσαν ακόμα τους καρπούς της περασμένης χρονιάς· στα πόδια του κορμού υπήρχε ένα βουναλάκι χώμα, που έμοιαζε με πρόσφατο τάφο.

Ήταν ένας πίνακας λυρικός, μαγικός –ένα καλοκαιριάτικο τραγούδι σε χρώμα και φως–, αλλά το χειμωνιάτικο δέντρο με τους μαυρισμένους καρπούς και το βουναλάκι που έμοιαζε με τάφο τού προσέδιδαν μια ζοφερή χροιά.

«Έχει στ' αλήθεια ταλέντο, δεν βρίσκετε;»

Μια ηλικιωμένη γυναίκα είχε σταθεί δίπλα μου. Ήταν μικροσκοπική, πιθανόν άνω των ενενήντα, και φορούσε ένα κόκκινο φόρεμα κεντημένο με άσπρες μαργαρίτες, που το συμπλήρωναν μια πλεκτή τσάντα και εκθαμβωτικά μαύρα λουστρίνια. Τα χιονάτα μαλλιά της ήταν πλεγμένα σε δύο κοτσάκια πίσω από τα αυτιά της και στο ντεκολτέ της είχε καρφιτωμένο ένα μπουκετάκι τανάκητα – «κίτρινα κουμπάκια» τα λέγαμε, όταν ήμασταν μικρές. Καθώς πήγαινε πιο κοντά στον

πίνακα, οι προβολείς έκαναν το ασημένιο μενταγιόν που φορούσε στο λαιμό της να αστράψει.

Έσκυψε και κοίταξε καλά καλά τη λεζάντα πάνω στον τοίχο, κάτω απ' τον πίνακα.

«Λέγεται “Κληρονομιά”. Παράξενος τίτλος για την εικόνα ενός κήπου». Χαμογέλασε και τα χαρακτηριστικά της σχημάτισαν ένα τοπίο από υπέροχες ρυτίδες. «Φαντάζομαι ότι αυτό που σε ωθεί να τον περιεργαστείς είναι το μυστήριο».

Ίσως να επρόκειτο για τη νοσταλγία που μου προκαλούσαν οι πίνακες της μαμάς, αλλά η γυναίκα μου φαινόταν άοριστα γνωστή. Θέλησα να ρωτήσω το όνομά της, αλλά συγκρατήθηκα. Τα κενά της μνήμης μου με δυσκόλευαν στις συζητήσεις για το παρελθόν. Από τα δώδεκά μου χρόνια απέφευγα να μιλώ για τα παλιά – και οι παλιές συνήθειες δύσκολα κόβονται.

«Δεν μου αρέσουν ιδιαίτερα τα μυστήρια», ομολόγησα. «Είμαι ο τύπος του ανθρώπου που μένει ξάγρυπνος τη νύχτα και ανησυχεί. Νιώθω πολύ πιο άνετα με τα γνωστά γεγονότα».

Η γυναίκα με κοίταξε με ολοφάνερη περιέργεια. «Τότε σε λυπάμαι, γλυκιά μου. Εγώ θεωρώ πως η ζωή είναι ένα μεγάλο μυστήριο. Ο άνθρωπος μπορεί να πιστεύει πως τα έχει όλα κανονισμένα, ότι δεν του απομένει τίποτα να μάθει, και συνήθως τότε έρχεται η στιγμή που το επόμενο μεγάλο ερώτημα του πέφτει στο κεφάλι σαν κεραμίδα. Περνάς πολλές άγρυπνες νύχτες; Εγώ, ναι», είπε γελώντας.

Δεν μπόρεσα να μη χαμογελάσω. «Το καταλάβετε! Πάσχω από χρόνια αϋπνία».

Γελάσαμε και οι δύο, και κατακλύστηκα από ένα

θερμό συναίσθημα. Ένιωθα σαν να γνώριζα αυτή τη γυναίκα εδώ και χρόνια. Το βλέμμα της ήταν τόσο ζεστό και φιλικό, γεμάτο επιδοκιμασία! Η δε φωνή της μου έφερνε στο μυαλό ευχάριστα πράγματα: βουτυρωμένα φραντζολάκια, ράφια γεμάτα πολυδιαβασμένα βιβλία, ζεστή σοκολάτα και γέλιο. Η στιγμή ήταν τόσο γλυκιά, ώστε παραμέρισα τις επιφυλάξεις μου και ρώτησα:

«Η ζωγράφος είναι η μαμά μου. Είστε φίλη της;»

Η γυναίκα φάνηκε να ικανοποιείται από την πληροφορία. «Ναι, γλυκιά μου. Ή, τουλάχιστον, ήμουν, πριν από πολλά χρόνια. Ήμασταν γειτόνισσες».

«Μου φανήκατε γνωστή! Είστε η...» Ακολούθησε αμήχανη σιωπή, καθώς έστυβα το μυαλό μου για να ανακαλέσω στη μνήμη μου το όνομα που είχα προφανώς ξεχάσει.

Μου χαμογέλασε ευγενικά. «Μπορεί να με θυμάσαι ως κυρία Χίλαρντ. Αλλά, σε παρακαλώ, λέγε με Έστερ. Αγόρασα το Λάιρμπερντ Χιλ από τη μητέρα σου, μετά το... τέλος πάντων, όταν μετακομίσατε και οι δύο στην πόλη. Πάει πολύς καιρός, Ρούμπι. Πόσων χρόνων ήσουν τότε – έντεκα, δώδεκα;»

«Δεκατριών».

«Και πώς είσαι τώρα;»

«Μια χαρά!» βιάστηκα να απαντήσω, και μετά δίστασα. Δεν ήταν κατάλληλη η στιγμή για να μπω σε λεπτομέρειες και να της αναφέρω πόσο μονόχροτη ήμουν προτού γνωρίσω τον Ρομπ, πώς η θλίψη είχε χώσει μια σφήνα ανάμεσα σ' εμένα και τη μητέρα μου, ότι έβλεπα ακόμα πού και πού εφιάλτες σχετικά με την Τζέιμι.

«Έχω ένα σπιτάκι στην ακτή, στο Σόουτελ», της

είπα. «Και...» Γνώρισα έναν πολύ συμπαθητικό άντρα, ετοιμαζόμενοι να πω, αλλά και πάλι τα λόγια μου κόλλησαν στο στόμα μου. Θυμήθηκα το σουτιέν και αποφάσισα ότι τελικά το θέμα της δουλειάς μου ήταν η ασφαλέστερη επιλογή για συζήτηση. «Έχω ένα μικρό βιβλιοπωλείο, είκοσι λεπτά μακριά, στο Κοφς Χάρμπορ, το “Ζωηρό Βιβλιοσκούληκο”. Τα πάω πολύ καλά, κι ας γίνονται όλα τώρα πια ψηφιακά. Πουλάω σπάνια και μεταχειρισμένα βιβλία, καθώς και τις τελευταίες κυκλοφορίες».

Η Έστερ χαμογέλασε πλατιά. «Λατρεύω τα βιβλία! Θα ήθελα να δω το βιβλιοπωλείο σου, αλλά πολύ φοβάμαι πως τα ταξίδια μου στην ακτή έχουν τελειώσει πια... Ο θαλασσινός αέρας παραείναι υγρός για τα γέρινα πνευμόνια μου». Χτύπησε το στήθος της και το μπουκετάκι άφησε μια γλυκιά πιπεράτη μυρωδιά.

Μου έφερε στο μυαλό χλοερές πλαγιές και ποτάμια που κυλούν γαργαριστά πάνω σε πέτρες, ήχους από παιδικά γέλια. Μια εικόνα άστραψε στο μυαλό μου: Ένα δωμάτιο γεμάτο βιβλιοθήκες, όπου μια γυναίκα με την όψη γιαγιάς κάθεται στο φως του ήλιου και διαβάζει ένα βιβλίο. Είδα δύο παιδιά κουρνιασμένα στα πόδια της να την ακούν προσηλωμένα. Προσπάθησα να φέρω τα πρόσωπά τους στο νου μου· ήταν μια απειροελάχιστη αναλαμπή μνήμης, αλλά ξαφνικά μου φάνηκε πολύ σημαντική. Και πάνω που πήγαινα να τη συλλάβω, η σκηνή έγινε καπνός...

Η Έστερ έγνεψε προς τους πίνακες της μαμάς. «Η Μάργκαρετ έκανε υπέροχη δουλειά, δεν συμφωνείς; Είναι συναρπαστικό να βλέπεις το παλιό αγροτόσπιτο έτσι όπως ήταν, όταν οι τρεις σας ζούσατε εκεί».